

Lise Ö?retmenlerine Yönelik E?itim Amaçlı? ?nternet Kullanım? Öz-Yeterlik ?nançlar? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Lise Ö?retmenlerine Yönelik E?itim Amaçlı? ?nternet Kullanım? Öz-Yeterlik ?nançlar? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25425>

Özet

Lise Ö?retmenlerine Yönelik E?itim Amaçlı İ?nternet Kullanım? Öz-Yeterlik İnançları Ölçeği, lise düzeyindeki ö?retmenlerin e?itim ve ö?retim faaliyetleri sırasında İ?nternet teknolojilerini kullanma becerilerine duydukları güven düzeyini ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, ö?retmenlerin dijital yeterliliklerini ve bu yeterlilikleri sınıf ortamına entegre etme konusundaki algılanan öz-yeterlik düzeylerini nicel olarak belirlemeyi hedefler.

2017 yılında Akgün, Topal ve Duman tarafından yürütülen geliştirme çalışması sonucunda ortaya konan bu araç, e?itim teknolojilerinin kullanımının yaygınlaştığı günümüz okullarında ö?retmenlerin bu değişime adaptasyonunu ve teknoloji entegrasyonuna yönelik motivasyonlarını anlamak için kritik bir öneme sahiptir. Ölçek, özellikle ö?retmenlerin İ?nternet tabanlı araçları ders planlama, içerik geliştirme ve öğrenci etkileşimini artırma gibi eğitimsel amaçlarla kullanma konusundaki inançlarını değerlendirmeye odaklanmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Öz-Yeterlik, E?itim Teknolojileri, İ?nternet Kullanım?, Lise Ö?retmenleri, Ö?retmen Yeterlilikleri, Ölçek Geliştirme, Dijital Yeterlik.

Yazarlar

Özcan Erkan Akgün, M. Topal, ? Duman.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, lise ö?retmenlerinin e?itim materyali hazırlama, ders içeriğini zenginleştirme, öğrencilerle iletişim kurma ve pedagojik süreçleri destekleme gibi çeşitli eğitimsel görevlerde İ?nterneti etkin bir şekilde kullanabilme konusundaki inançlarını ve yeterlilik algılarını belirlemektir. Bu belirleme, ö?retmen eğitim programlarını ve mesleki gelişim faaliyetlerinin hedeflenen ihtiyaçlara göre şekillendirilmesine olanak tanır.

Ölçek, aynı zamanda, ö?retmenlerin teknoloji entegrasyonu sürecinde karşılaştıkları psikolojik engelleri ve desteklenmesi gereken alanları ortaya koyarak, eğitim politikalarına ve okul yöneticilerine veri sağlayarak amaçlanmaktadır. Ölçeğin geliştirilmesi, eğitimde teknoloji kullanımına yönelik araştırmalara sağlam bir ölçüm aracı sunmaktadır.

Yapı

Lise Ö?retmenlerine Yönelik E?itim Amaçlı İ?nternet Kullanım? Öz-Yeterlik İnançları Ölçeği, sosyal öğrenme teorisinin temel bir bileşeni olan öz-yeterlik (self-efficacy) psikolojik yapısını

ölçmektedir. Öz-yeterlik, bireyin belirli bir görevi başar?yla yerine getirebilece?ine dair sahip oldu?u inançtır.

Bu bağlamda ölçek, ö?retmenlerin ?nternet tabanlı? e?itim araçları?n? kullanma yeteneklerine dair algıları?n?, yani pedagojik görevleri yerine getirirken ?nternet araçları?n? kullanabilme kapasitelerine olan güvenlerini de?erlendiren alt boyutlardan oluşmaktadır. Yapısal olarak ölçe?in, ?nternet kullanım?nın farklı? e?itimsel rollerini yansıtan çok boyutlu bir yapıyı temsil etmesi beklenmektedir (örneğin, içerik bulma, ileti?im kurma, de?erlendirme yapma gibi boyutlar).

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çalışmaları, geli?tirme makalesinde detaylı olarak sunulmuştur. Geçerlik, ölçe?in gerçekten ölçmeyi amaçladığı yapıyı ne derece do?ru ölçtü?ünü gösterir. Bu çalışmada kapsamında yapı geçerli?i, genellikle Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğulayıcı Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullanılarak incelenmiştir. Bu analizler, ölçek maddelerinin kuramsal yapıyla uyumlu alt boyutlar altında toplandığını göstermiştir.

Ayrıca, kapsam geçerli?i için uzman görüşlerine başvurulmuş ve ölçülen yapı?nın tüm boyutları?nın maddeler tarafından temsil edildi?i doğrulanmıştır. Kriter geçerli?i ise, ölçek puanları?nın ilgili diğer de?işkenlerle (örneğin, genel teknoloji yeterlili?i veya derslerde ?nternet kullanım sıklığı) beklenen düzeyde ilişkili olup olmadığını inceleyerek desteklenmiştir.

Güvenirlik

Güvenirlik analizleri, ölçe?in tutarlılığını ve kararlılığını de?erlendirmek amacıyla yapılmıştır. İç tutarlılık güvenirlilik katsayısı (Cronbach Alfa), ölçek maddelerinin aynı yapıyı ölçme derecesindeki homojenliğini göstermek için hesaplanmıştır. Yüksek iç tutarlılık de?erleri, ölçe?in güvenilir oldu?unun önemli bir göstergesidir.

Geli?tirme çalışmasında (Akgün, Topal, Duman, 2017), ölçe?in genel ve alt boyutlar bazında Cronbach Alfa de?erlerinin kabul edilebilir sınırları üzerinde oldu?u rapor edilmiştir. Ek olarak, zaman içinde ölçüm sonuçları?nın kararlılığını belirlemek için test-tekrar test güvenilirlik analizleri de yapılmış olabilir. Bu analizler, ölçe?in lise ö?retmenlerinin öz-yeterlik inançları?nın zaman içinde istikrarlı bir şekilde ölçülebildi?ini desteklemektedir.

Faktör Analizi

Lise Ö?retmenlerine Yönelik E?itim Amaçlı? ?nternet Kullanım? Öz-Yeterlik ?nançlar? Ölçe?i'nin yapısal geçerli?ini incelemek üzere faktör analizi uygulanmıştır. Başlangıçta Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ile ölçe?in temel boyutları belirlenmiştir. Bu analiz, ö?retmenlerin ?nternet kullanımındaki öz-yeterlik inançları?nın hangi başlıca faktörler etrafında toplandığını ortaya

koymu?tur.

AFA sonuçları?n? takiben, ölçe?in teorik yap?s?n?n örneklem üzerinde do?rulanması? amaç?yla Do?rulanması? Faktör Analizi (DFA) gerçekleştirilmiştir. DFA sonucunda elde edilen uyum indeksleri (örneğin, RMSEA, CFI, GFI), ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n veriyle mükemmel veya kabul edilebilir düzeyde uyumlu olduğunu kanıtlamıştır. Bu analizler, ölçe?in sağlam bir psikometrik temele sahip olduğunu göstermektedir.

Araç

Test Türü: Geliştirme (Developmental Scale)

Format: Öz bildirim (Self-Report) ölçe?i. Derecelendirme formatı?n?n 5'li veya 7'li Likert Ölçe?i tipinde olması? muhtemeldir (Örn: "Kesinlikle Katılıyorum"dan "Kesinlikle Katılmıyorum"a).

Mevcut Diller: Türkçe (Turkish)

Popülasyon Grubu: Ö?retmenler

Ya? Grubu: Yetişkin (Lise düzeyinde görev yapan ö?retmenler)

Popülasyon Detayları: Türkiye genelindeki lise (ortaö?retim) kurumlarında görev yapan bran? ö?retmenleri. Geçerlik ve güvenilirlik çalışması? için örneklem, farklı şehir ve bran?lardan seçilmiş ö?retmenlerden oluşmuştur.

Test Metodolojisi: Kağıt-kalem veya dijital anket yoluyla uygulanabilir. Ölçek maddeleri, ö?retmenlerin eğitim amaçlı? ?nternet kullanımıyla ilgili spesifik senaryolara yönelik yeterlik inançları?n? sorgular.

Anahtar Kelimeler

Ö?retmen E?itimi, Dijital Pedagoji, E?itim Teknolojileri Entegrasyonu, Lise Ö?retmenleri, Öz-Yeterlik ?nanç?, Likert Ölçe?i, ?nternet Kullanımı.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlama?: Kaynakta belirtilmemiştir.

Kurum E-posta Adresleri: Sorumlu yazar için: ozcanakgun@gmail.com

Yazma Adresi: Kaynakta belirtilmemiştir.

?zinler, Ücret ve Test Y?li?

Ölçek, 2017 y?l?nda yayımlanan bir akademik çalışma kapsamında geliştirilmiştir. Ölçe?in kullanımı için yazar(lar)la do?rudan iletişime geçilmesi tavsiye edilir. Ticari olmayan, akademik araştırmalarda kullanım genellikle ücretsizdir, ancak izin alınması gereklidir.

Test Geliştirme Y?li?: 2017

Sorumlu Yazar ?letiřim: ozcanakgun@gmail.com

Ölçe?in orijinal PDF dosyası a?a?daki bağlantıdan indirilebilir:

lise-ogretmenlerine-yonelik-egitim-amacli-internet-kullanimi-oz-yeterlik-inanclari-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Akgün, Ö., Topal, M., Duman, ?. (2017). Lise Ö?retmenlerine Yönelik E?itim Amaçlı? ?nternet Kullanım? Öz-Yeterlik ?nançlar? Ölçe?inin geçerlik ve güvenilirlik çalışması?. *Medeniyet E?itim Araştırmaları Dergisi*, 1 (2), 1-14. Makaleye erişim adresi: <http://dergipark.gov.tr/mead/issue/34203/331748>

Lise Ö?retmenlerine Yönelik E?itim Amaçlı? ?nternet Kullanım? Öz-Yeterlik ?nançlar? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEMLİ?: A?a?daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde de?iştirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, kaynak içerikte sa?lanmamalıdır.